

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2011/2012

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek vedoucího**

Jméno a příjmení studenta: BcA. Petra Ošlejšková

Název práce: *15 dní doma*

Posudek: Petra Ošlejšková se ve své ateliérové diplomové práci soustředí na zaběhané vzorce chování a pravidla, na kterých funguje prostředí domova, v němž vyrůstala, přeneseně systém vlastní rodiny, která ji vychovala. Rodiče a sestru podrobila několikaměsíčnímu výzkumu, během kterého tajně vnikala do jejich bytu a minimálně posouvala, narušovala zaběhaný pořádek – intimitu soukromí. Intervence vyvolaly specifickou formu vzájemné neverbální komunikace prostřednictvím předmětů, kterou autorka zaznamenala fotograficky a textem v deníku. Ten spolu s osobním vysvětlením následně vystavila reflexi rodiny. Záznam rozhovoru s nimi představuje v audio nahrávce. Fotografie spolu s údaji o jejich pořízení adjustovala v prostorové světelné instalaci.

Moment, kdy odrostlý potomek proniká do bytu svých rodičů, aby se vyrovnal s vlivem rodinné výchovy, nebo aby čistě vyjedl ledničku apod., má jistě univerzální psychologický rozměr. Petra se jej rozhodla zpracovat v autorském projektu. Na začátku stálo vědomí, že její rodina až pedantsky lpí na zaběhaném pořádku. Rozhodla se jej svými nájezdy znejist'ovat a dotazovat. Celkem 57 dní navštěvovala byt svých rodičů. Postupně si vymezila zhruba deset různých situací, které jemnými vstupy narušovala, a v průběhu dané doby dokumentovala jejich proměny v režimu akce – reakce. Zaznamenat situaci se jí kvůli okolnostem podařilo jen patnáctkrát. Výsledná instalace a název práce jsou proto tímto obdobím vymezeny. V deseti plánech zobrazuje deset různých scén, jak se v průběhu patnácti dní proměňovaly. Fotografie doplňuje datum a údaj o tom, kdo zasáhl: „já – naši“. Fotografie v pásech chybí tam, kde k posunům nedocházelo, nebo z jiných důvodů nebyla dokumentace možná.

Prezentace digitálních fotografií formou černobílého tisku na průsvitném papíře, prosvětleném zezadu zářivkovými světly, umocňuje minimalnost obrazového děje. Dlouhé průmyslově vyrobené profily, na nichž jsou fotky adjustovány, rytmické opakování stejných formátů odkazují formálně k minimalismu. Projekt přímo asociuje práci francouzské konceptuální umělkyně Sophie Calle, konkrétně dílo *L'Hotel, Hotel* z roku 1981. Autorka se v něm na tři týdny nechala zaměstnat jako pokojská hotelu v Benátkách, aby mohla dokumentovat rozložení věcí, které po sobě v hotelových pokojích zanechávají hosté. Na základě této zkušenosti pak rekonstruovala jejich příběhy. Oproti poetickému rozměru práce Calle, napětí v souvislosti s jejími průniky do cizího soukromí a osobní angažovanosti, s níž neváhala přijmout roli pokojské, může Petřina práce pro nezúčastněné vyznít jako aktivity zlobivého potomka v bezpečí domácího prostředí. Audio nahrávka rozhovoru, který Petra s rodiči uskutečnila po tom, co proces v deníku uzavřela, ale ukazuje, že práce vyvolala zajímavou reflexi nejen ze strany rodičů, ale i autorky samotné. Dochází zde mj. ke konfrontaci schémat, v nichž se každodenně pohybujeme všichni. Zajímavá je i reflexe Petřina autorského počínu otcem (přeneseně laickou veřejností), kterého k umění váže pouze rozhodnutí dcery tuto oblast studovat. Jakkoli mohly být v úvodu motivace uskutečnění

projektu arteterapeutické, autorka svým počinem dokazuje, že je schopna nacházet a prostředkovat univerzálně sdělné roviny, které rezonují s anonymním publikem.

Návrh hodnocení: A

Vypracoval(a): MgA. Barbora Klímová

Datum: 4. 5. 2012

Podpis: